

УДК 330.322:001.895
DOI: 10.60022/3(4)-10S

Перерва Петро Григорович

доктор економічних наук, професор
професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Україна

Pererva Petro

Doctor of Economic Sciences, Professor
Professor of the Department of Business Economics and International Economic Relations
National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Ukraine
ORCID: 0000-0002-6256-9329

Лега Ольга Василівна

кандидат економічних наук, доцент
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет, Україна

Leha Olha

PhD in Economics, Associate Professor
Professor of the Department of Accounting and Taxation
Poltava State Agrarian University, Ukraine
ORCID: 0000-0002-0989-8000

Канцедал Юрій Андрійович

асистент кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, Україна

Kantsedal Yurii

Assistant of the Department of Accounting and Taxation
Poltava State Agrarian University, Ukraine
ORCID: 0000-0002-5430-8639

Сіренко Ігор Олександрович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Полтавський державний аграрний університет, Україна

Sirenko Ihor

PhD student
Poltava State Agrarian University, Ukraine
ORCID: 0009-0003-2511-3247

ФОРМУВАННЯ ЦІНИ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ У СИСТЕМІ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Анотація. У результаті дослідження обґрунтовано, що ціна інноваційного бізнесу формується під впливом багаторівневої системи факторів, яка охоплює макроекономічні умови, галузеву специфіку та внутрішні характеристики стартапу. Встановлено, що динаміка венчурного фінансування визначає загальний рівень оцінок на ринку, тоді як галузева структура інвестицій зумовлює диференціацію вартості залежно від технологічного напрямку. Доведено, що ключовими чинниками інвестиційної привабливості на мікрорівні є стадія розвитку бізнесу, склад команди, рівень технічної спроможності та досвід засновників. Запропоновано механізм удосконалення формування ціни інноваційного бізнесу, спрямований на зниження ризиків, підвищення прозорості оцінювання та розвиток інституційної інфраструктури венчурного ринку.

Ключові слова: ціна, ціноутворення, венчурне фінансування, стартапи, інвестиційна привабливість, ринкова оцінка, інноваційна діяльність.

FORMATION OF THE PRICE OF INNOVATIVE BUSINESS IN THE VENTURE FINANCING SYSTEM

Abstract. The relevance of the study is обусловлена the growing role of innovative entrepreneurship and

© Автор(и). Ця стаття знаходиться у відкритому доступі та розповсюджується відповідно до умов ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

venture financing in the context of economic transformation and increased uncertainty, which intensifies the need for forming a well-grounded valuation of startups. At the same time, the lack of a systematic approach to determining the price of innovative business, especially under unstable investment conditions, complicates effective decision-making for both investors and founders. The aim of the study is to generalize theoretical approaches and substantiate the factors influencing the formation of the price of innovative business within the venture financing system, taking into account market dynamics, sectoral characteristics, and startup features. The research employs methods of generalization and systematization to define the essence of the price of innovative business; structural analysis to identify influencing factors; statistical analysis to assess the dynamics of venture investments; comparative analysis to examine the sectoral structure of financing; as well as logical generalization to develop a mechanism for improving the process of startup valuation. The results of the study demonstrate that the price of innovative business is formed under the influence of a multi-level system of factors, including macroeconomic conditions, sectoral specifics, and internal characteristics of startups. It is revealed that the dynamics of venture financing determine the overall level of market valuations, while the sectoral structure of investments leads to differentiation in value depending on the technological domain. It is also shown that key determinants of investment attractiveness at the micro level include the stage of business development, team composition, technical capabilities, and founders' experience. A mechanism for improving the formation of the price of innovative business is proposed, aimed at reducing risks, increasing transparency of valuation, and developing the institutional infrastructure of the venture market.

Keywords: price, pricing, venture financing, startups, investment attractiveness, market valuation, innovation activity.

Постановка проблеми. Розвиток інноваційного бізнесу в сучасних умовах тісно пов'язаний із венчурним фінансуванням як ключовим джерелом капіталу для стартапів. Водночас формування ціни інноваційного бізнесу є складним процесом, що визначається не лише фінансовими показниками, а й потенціалом масштабування, рівнем інноваційності та очікуваннями інвесторів [1]. Зміни у динаміці венчурного ринку, галузеві пріоритети та внутрішні характеристики стартапів зумовлюють варіативність підходів до визначення вартості бізнесу та потребують їх системного узагальнення. Особливої актуальності ці питання набувають в умовах підвищеної економічної невизначеності, що впливає на інвестиційну активність і підходи до оцінювання стартапів [2]. У зв'язку з цим виникає необхідність комплексного дослідження факторів формування ціни інноваційного бізнесу та їх узгодження в межах венчурної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові підходи засвідчують, що венчурне фінансування відіграє визначальну роль у формуванні вартості інноваційного бізнесу та розвитку стартап-екосистем. Вагомий внесок у теоретичне обґрунтування цієї проблематики зроблено у дослідженні А. Kato, де венчурний капітал розглядається як ключовий драйвер інноваційного розвитку та економічного зростання, а формування вартості бізнесу пов'язується з ефективністю інституційного середовища та доступністю фінансових ресурсів [3]. Узагальнення емпіричних досліджень, здійснене S. Pantea, M. Tkacik, демонструє, що венчурне фінансування є критичним чинником розвитку високотехнологічних стартапів, при цьому рівень їх оцінки безпосередньо залежить від стадії розвитку та доступу до інвестиційного капіталу [4]. Інший аспект проблеми розкривається у роботі S. Al-Maadeed та ін., де акцентовано увагу на ролі підприємницьких університетів у формуванні інноваційних екосистем, що створює передумови для зростання вартості стартапів через розвиток інфраструктури підтримки інновацій [5]. У дослідженні М. Denysenko та ін. підкреслюється значення корпоративного венчурного капіталу як інструменту стимулювання інноваційної активності підприємств, що сприяє підвищенню їх інвестиційної привабливості та формуванню більш обґрунтованої ринкової оцінки [6]. Механізм впливу венчурного капіталу на інноваційну діяльність підприємств детально розглянуто Y. Han, де показано, що інвестиції сприяють підвищенню технологічного рівня компаній, що, у свою чергу, відображається на їх вартості та конкурентоспроможності [7]. У вітчизняних дослідженнях також простежується увага до ролі венчурного фінансування у формуванні вартості інноваційного бізнесу. Зокрема, Г. Скиба та ін. визначають його як ключовий драйвер розвитку інноваційних підприємств у цифровій економіці, підкреслюючи значення сучасних механізмів фінансування для зростання стартапів [8]. Позицію щодо значення венчурного капіталу в українських умовах розвиває О. Корнієнко, акцентуючи увагу на його ролі як каталізатора інноваційного розвитку та формування інвестиційної привабливості підприємств [9]. Комплексний підхід до фінансового забезпечення інноваційної діяльності запропоновано у роботі Н. Прокопенко та ін., де підкреслюється, що ефективні фінансові моделі виступають основою підвищення вартості підприємств [10]. У свою чергу, О. Кириченко розглядає механізми венчурного фінансування в умовах відновлювальної економіки, наголошуючи на необхідності їх адаптації для

забезпечення стійкого розвитку інноваційного бізнесу [11]. Проблемні аспекти розвитку венчурного інвестування в Україні окреслено у дослідженні В. Кудрявцева, В. Борищак, де акцентовано увагу на інституційних бар'єрах і необхідності їх подолання для формування ефективного середовища оцінювання стартапів [12]. Таким чином, наукові підходи свідчать про багатофакторний характер формування ціни інноваційного бізнесу, що визначається поєднанням інституційних умов, доступу до венчурного капіталу, галузевих особливостей та внутрішніх характеристик стартапів.

Попри значний науковий інтерес до проблематики венчурного фінансування та розвитку інноваційного бізнесу, низка аспектів залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, у наукових працях переважає фокус на загальних механізмах венчурного інвестування та його впливі на інноваційну активність, тоді як питання формування ціни інноваційного бізнесу розглядається фрагментарно. Недостатньо уваги приділено системному поєднанню факторів різних рівнів – від макроекономічних умов до внутрішніх характеристик стартапу – у єдиній логіці формування вартості. Крім того, відсутній комплексний підхід до узгодження динаміки венчурного ринку, галузевих особливостей та поведінки інвесторів у процесі визначення ціни бізнесу, що ускладнює формування обґрунтованих оцінок у практичній діяльності. Особливої актуальності ці проблеми набувають у контексті трансформації інвестиційного середовища в Україні, де підвищені ризики та інституційні обмеження впливають на процес ціноутворення інноваційного бізнесу. У зв'язку з цим виникає необхідність комплексного дослідження факторів формування ціни інноваційного бізнесу та їх систематизації у межах венчурної системи.

Метою статті є визначення ключових факторів формування ціни інноваційного бізнесу у системі венчурного фінансування з урахуванням ринкових, галузевих та внутрішніх характеристик стартапів. Метою статті є визначення ключових факторів формування ціни інноваційного бізнесу у системі венчурного фінансування з урахуванням ринкових, галузевих та внутрішніх характеристик стартапів. Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Метод узагальнення та систематизації використано для розкриття сутності ціни інноваційного бізнесу. Структурний аналіз застосовано для виокремлення та класифікації факторів її формування. Статистичний аналіз використано для оцінки динаміки венчурних інвестицій. Логічне узагальнення використано для формування механізму визначення ціни інноваційного бізнесу у венчурній системі.

Виклад основного матеріалу. Ціна інноваційного бізнесу – це інтегральний показник вартості стартапу, сформований під впливом технологічного потенціалу, стадії розвитку, ринкових очікувань та інвестиційних ризиків у межах венчурного фінансування. Вона відображає не лише поточний стан підприємства, а передусім його потенціал зростання та можливості масштабування бізнес-моделі [13]. Економічна природа ціни інноваційного бізнесу визначається домінуванням прогнозних оцінок над фактичними фінансовими результатами. У венчурному середовищі ключове значення мають очікувані доходи, рівень інноваційності продукту та здатність стартапу зайняти конкурентні позиції на ринку, що зумовлює високий рівень невизначеності та варіативності оцінки [8]. Ціна інноваційного бізнесу виконує важливу функцію у системі венчурного фінансування, виступаючи орієнтиром для інвесторів при прийнятті рішень, інструментом розподілу часток власності та індикатором інвестиційної привабливості стартапу. Її рівень безпосередньо впливає на обсяг залученого капіталу, умови фінансування та подальшу траєкторію розвитку бізнесу [14]. Таким чином, ціна інноваційного бізнесу є комплексною категорією, що формується під впливом сукупності факторів і потребує системного аналізу в контексті розвитку венчурного ринку. У зв'язку з цим доцільним є виокремлення та узагальнення основних чинників, які визначають рівень оцінки стартапів і формують їх інвестиційну привабливість на різних стадіях розвитку – табл. 1.

Таблиця 1

Фактори формування ціни інноваційного бізнесу у системі венчурного фінансування

Група факторів	Фактор	Характер впливу на ціну	Інтерпретація
Стадійні	Стадія розвитку стартапу	зростаючий	на ранніх стадіях оцінка нижча через високий рівень невизначеності; на пізніх – зростає за рахунок підтвердженої бізнес-моделі
Галузеві	Галузева належність	диференційований	високотехнологічні сфери (AI, FinTech, Defense Tech) характеризуються вищими мультиплікаторами оцінки
Ризикові	Рівень інвестиційного ризику	обернений	зростання ризику знижує ціну через підвищену ймовірність втрат інвестора
Фінансові	Обсяг інвестицій	прямий	більші обсяги угод сигналізують про довіру інвесторів і підвищують ринкову оцінку

Продовження таблиці 1

Ринкові	Попит інвесторів	прямий	зростання конкуренції між інвесторами сприяє підвищенню ціни стартапу
Технологічні	Інноваційність продукту	прямий	унікальні технології та наявність інтелектуальної власності підвищують вартість бізнесу

Джерело: складено за [9; 13; 15; 16]

Узагальнення представлених факторів дозволяє стверджувати, що формування ціни інноваційного бізнесу у венчурному середовищі має комплексний характер і визначається взаємодією стадійних, галузевих, фінансових, ризикових, ринкових і технологічних чинників. При цьому ключову роль відіграє не стільки поточний фінансовий стан стартапу, скільки його потенціал масштабування, рівень інноваційності та очікування інвесторів щодо майбутньої капіталізації. Вплив зазначених факторів найбільш чітко проявляється у процесі проходження стартапом різних стадій венчурного фінансування, що супроводжується зміною підходів до оцінювання та рівня ринкової ціни – табл. 2.

Таблиця 2

Орієнтири ціни інноваційного бізнесу за стадіями венчурного фінансування

Стадія венчурного фінансування	Середній розмір угоди, млн дол. США	Типова оцінка бізнесу, млн дол. США	Характеристика формування ціни
Початкова стадія (Seed)	близько 2	6–10	Ціна формується переважно на основі якості команди, інноваційності ідеї, потенціалу ринку та очікувань інвесторів
Стадія зростання (Series A)	10–15	30–50	Оцінка зростає завдяки підтвердженню product-market fit, появи перших доходів та зниженню рівня невизначеності
Стадія масштабування (Series B+)	30–100+	100+	Ціна визначається масштабуванням бізнесу, операційною ефективністю, ринковими позиціями та здатністю до сталого зростання

Джерело: складено за [16; 17]

Наведені дані свідчать, що ціна інноваційного бізнесу у системі венчурного фінансування має чітко виражену стадійну диференціацію. На початкових етапах оцінка формується переважно на основі якісних характеристик, зокрема компетентності команди засновників, рівня інноваційності продукту та потенційної ємності ринку. У міру розвитку стартапу ключове значення набувають кількісні показники – динаміка доходів, масштабування бізнес-моделі, операційна ефективність та здатність генерувати стабільний грошовий потік. Трансформація глобального венчурного середовища, зокрема після перегріву ринку у 2021 році, зумовила зміну підходів до оцінювання стартапів. Інвестори дедалі більше орієнтуються на реальні фінансові результати, unit-економіку та доведеність бізнес-моделі, що обмежує спекулятивне зростання оцінок і формує більш раціональну модель ціноутворення інноваційного бізнесу [18; 19].

Формування ціни інноваційного бізнесу безпосередньо залежить від загальної кон'юнктури венчурного ринку, обсягів інвестицій та активності інвесторів [20]. Зміна динаміки фінансування визначає доступність капіталу, рівень конкуренції між інвесторами та, відповідно, впливає на оцінку стартапів [9; 13; 15; 16]. Тому доцільно проаналізувати динаміку венчурних інвестицій у технологічні компанії України – рис. 1.

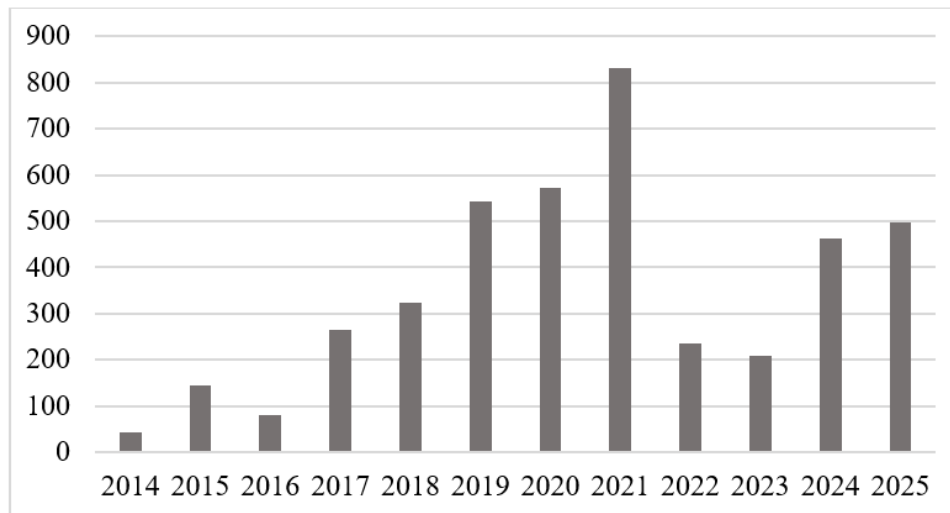

Рис. 1. Динаміка обсягу венчурних інвестицій у технологічні компанії України, млн дол. США

Джерело: сформовано за [15; 17]

Динаміка венчурних інвестицій може розглядатися як узагальнюючий індикатор «ціни ринку стартапів», оскільки вона відображає готовність інвесторів фінансувати інноваційні проекти за певними оцінками. Представлені дані свідчать про хвилюподібний характер розвитку венчурного ринку в Україні. У 2017–2021 рр. спостерігається активне зростання інвестицій, що супроводжується підвищенням оцінок інноваційного бізнесу та формуванням сприятливого інвестиційного середовища. Пікове значення у 2021 році відображає глобальний тренд надлишкової ліквідності, який стимулював зростання вартості стартапів. У 2022–2023 рр. відбувається різке скорочення обсягів інвестицій, що зумовлено підвищенням ризиків і зміною макроекономічних умов, унаслідок чого інвестори перейшли до більш обережної моделі поведінки. Це призвело до корекції оцінок стартапів, зниження темпів угод та посилення уваги до фінансової стійкості бізнесу. Водночас у 2024–2025 рр. простежується поступове відновлення інвестиційної активності, що свідчить про адаптацію венчурного ринку до нових умов і формування більш збалансованого підходу до ціноутворення інноваційного бізнесу.

Загальна динаміка інвестицій не повною мірою відображає особливості формування ціни стартапів, оскільки істотний вплив має галузева структура венчурного фінансування. Різні технологічні напрями характеризуються неоднаковими рівнями ризику, капіталомісткості та потенціалу масштабування, що безпосередньо визначає рівень оцінки інноваційного бізнесу – рис. 2.

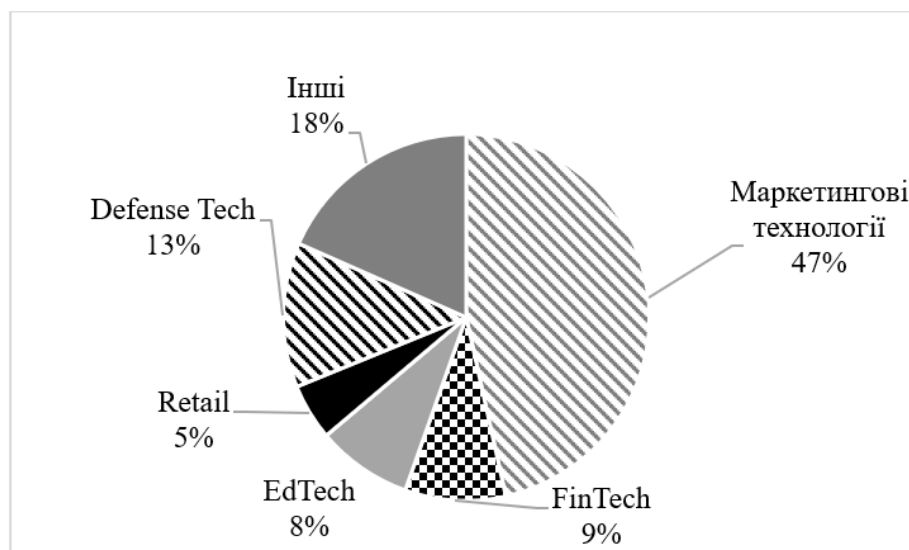

Рис. 2. Галузева структура інвестицій у технологічні компанії України у 2024 році, %

Джерело: сформовано за [16; 17]

Аналіз галузевої структури інвестицій свідчить про значну концентрацію капіталу у сегменті маркетингових технологій, що формує підвищений рівень оцінки бізнесу внаслідок високої масштабованості рішень та швидкої монетизації продуктів. Водночас вагома частка інвестицій у Defense Tech відображає зміну пріоритетів інвесторів у напрямі технологій безпеки, що супроводжується зростанням стратегічної цінності таких стартапів та їх потенційної ринкової вартості. Сектори FinTech та EdTech демонструють стабільну присутність у структурі інвестицій, однак рівень оцінки у цих сферах визначається не лише інноваційністю, а й регуляторними обмеженнями та рівнем конкуренції. Натомість менш капіталомісткі напрями характеризуються нижчими обсягами фінансування, що обмежує можливості зростання їх вартості.

Галузева структура венчурного фінансування підтверджує, що ціна інноваційного бізнесу формується під впливом не лише внутрішніх характеристик стартапу, а й специфіки технологічного сектору, інвестиційних пріоритетів та очікувань ринку щодо потенціалу зростання. Це обумовлює необхідність більш детального аналізу мікрорівневих факторів, які визначають інвестиційну привабливість стартапів і безпосередньо впливають на їх оцінку – табл. 3.

Таблиця 3

Вплив характеристик стартапу на інвестиційну привабливість і ціну бізнесу

Показник	Значення	Інтерпретація для ціни бізнесу
Стартапи на стадії розвитку (development)	30,42%	більшість компаній перебуває на етапі формування продукту, що обмежує рівень їх ринкової оцінки
Стартапи на стадії запуску (startup)	24,07%	значна частка бізнесів знаходиться на ранніх етапах, де ціна формується переважно на основі очікувань
Стартапи на стадії зрілості (maturity)	7,37%	лише незначна частка компаній досягає стабільної вартості та прогнозованих фінансових результатів
Повні технічні навички в команді (in-house)	53,05%	наявність повної технічної експертизи підвищує довіру інвесторів і позитивно впливає на оцінку
Більшість технічних навичок в команді (in-house)	24,44%	технічна самодостатність знижує ризики реалізації проекту та сприяє зростанню вартості
VC-backed компанії з 2 засновниками	37,22%	оптимальна структура команди підвищує ефективність управління і позитивно впливає на valuation
VC-backed компанії з 3 засновниками	25,11%	розподіл функцій у команді знижує інвестиційні ризики та сприяє зростанню ціни бізнесу
VC-backed компанії з 1 засновником	20,18%	концентрація управління підвищує ризики, що може стримувати зростання оцінки
VC-backed успішні повторні засновники	39,64%	наявність попереднього успішного досвіду суттєво підвищує інвестиційну привабливість і вартість бізнесу

Джерело: складено за [16; 17]

Аналіз представлених характеристик дозволяє поглибити розуміння механізму формування ціни інноваційного бізнесу на мікрорівні. Отримані результати свідчать, що значна частка стартапів перебуває на ранніх стадіях розвитку, що обумовлює домінування очікувань над фактичними фінансовими результатами у процесі їх оцінювання. Водночас низька частка зрілих компаній підтверджує високий рівень відсіву інноваційних проєктів та складність досягнення стабільної ринкової вартості. Суттєвий вплив на формування ціни має рівень технічної спроможності команди. Наявність in-house компетенцій знижує залежність від зовнішніх ресурсів, підвищує швидкість розробки продукту та довіру інвесторів, що безпосередньо відображається у зростанні оцінки бізнесу. Не менш важливим є склад команди засновників: стартапи з кількома засновниками оцінюються вище, оскільки забезпечують диверсифікацію управлінських функцій і зниження ризиків. Додатковим фактором підвищення вартості є попередній успішний досвід засновників, який сигналізує про здатність реалізувати інноваційний проєкт. Таким чином, формування ціни інноваційного бізнесу зумовлюється не лише впливом макрота мезорівневих чинників, зокрема динаміки венчурного фінансування та галузевої структури ринку, а й значною мірою визначається внутрішніми параметрами стартапу. Це дає підстави розглядати даний процес як багаторівневу систему, у межах якої взаємодіють ринкові умови, технологічні особливості секторів та індивідуальні характеристики бізнесу.

Проведений аналіз дозволив виявити низку системних обмежень, що стримують формування обґрунтованої вартості інноваційного бізнесу в Україні, зокрема підвищений рівень ризиків, фрагментарність інституційної підтримки та обмеженість інструментів раннього фінансування. У зв'язку з цим виникає потреба у формуванні комплексного механізму, спрямованого на підвищення ефективності

процесу визначення вартості стартапів у межах венчурної системи – табл. 4. Запропонований механізм дозволяє інтегрувати інституційні, ринкові та внутрішні чинники формування вартості інноваційного бізнесу та сприяє переходу до більш прозорої й обґрунтованої моделі її визначення. Його реалізація забезпечує підвищення якості оцінювання стартапів, розширення доступу до капіталу та формування сприятливого інвестиційного середовища.

Таблиця 4

Механізм удосконалення формування ціни інноваційного бізнесу у венчурній системі України

Напрямок	Інструмент реалізації	Учасники	Рівень реалізації	Очікуваний результат
Зниження інвестиційних ризиків	Страховання воєнних ризиків (war risk insurance), державні гарантії	Держава, міжнародні фінансові організації, інвестори	Макрорівень	Стабілізація ціни бізнесу, зниження дисконту за ризик
Розвиток раннього фінансування	Створення seed та pre-seed фондів, грантово-венчурні програми	Держава, венчурні фонди, бізнес-ангели	Макро-, мезорівень	Формування обґрунтованої ціни на ранніх стадіях
Диверсифікація інвестицій	Податкові стимули для інвестування в різні сектори	Держава, приватні інвестори	Макрорівень	Зниження секторної концентрації ціни
Стандартизація підходів до оцінювання	Впровадження методів valuation (DCF, multipliers, VC method)	Венчурні фонди, аудитори, стартапи	Мезо-,+ мікрорівень	Підвищення прозорості та порівнянності оцінок
Орієнтація на прибутковість	Використання unit economics, ARR, EBITDA як бази оцінювання	Стартапи, інвестори	Мікрорівень	Формування реалістичної вартості бізнесу
Розвиток інституційної інфраструктури	Створення акселераторів, інкубаторів, venture studios	Держава, університети, бізнес	Мезорівень	Підвищення якості стартапів і їх ринкової оцінки
Зменшення залежності від грантів	Використання blended finance (гранти + венчур)	Донори, фонди, стартапи	Макро-, мезорівень	Формування ринково орієнтованої вартості
Підвищення довіри інвесторів	Розширення розкриття інформації, due diligence	Стартапи, інвестори, аудитори	Мікрорівень	Зменшення асиметрії інформації

Джерело: складено авторами

Функціонування такого механізму безпосередньо пов'язане з динамікою венчурного фінансування, оскільки обсяги інвестицій визначають рівень конкуренції між інвесторами та впливають на оцінку інноваційного бізнесу. Зростання інвестиційної активності сприяє підвищенню вартості стартапів і зниженню дисконту за ризик, тоді як її скорочення зумовлює корекцію оцінок і посилення вимог до ефективності бізнес-моделей.

Узагальнення виявлених закономірностей дозволяє представити процес формування ціни інноваційного бізнесу у вигляді функціональної залежності:

$$P = P_0 \times (1 + M + S + G + C), \quad (1)$$

де PPP – ціна інноваційного бізнесу; P_0 – базова оцінка; M – макрорівневі фактори; S – галузеві фактори; G – характеристики стартапу; C – поведінкові фактори інвесторів.

З метою практичного застосування запропонованої моделі використано сценарний підхід (табл. 5), який відображає зміну ціни бізнесу залежно від поєднання ключових факторів.

Таблиця 5

Сценарне застосування моделі формування ціни інноваційного бізнесу

Сценарій	Базова ціна P_0 , млн дол. США	M	S	G	C	Розрахункова ціна P, млн дол. США
Оптимістичний	5	0,10	0,20	0,25	0,15	8,5
Базовий	5	-0,10	0,05	0,10	-0,05	5,0
Песимістичний	5	-0,20	0,00	-0,10	-0,10	3,0

Джерело: складено автором

За сприятливих умов узгоджений позитивний вплив макроекономічного середовища, галузевої привабливості та внутрішніх характеристик стартапу забезпечує зростання його вартості.

У нейтральному сценарії відбувається балансування факторів, що стабілізує оцінку, тоді як у несприятливих умовах домінування негативних чинників призводить до зниження вартості бізнесу. Запропонована модель узагальнює вплив ключових факторів і дозволяє застосовувати їх для сценарного обґрунтування ціни інноваційного бізнесу, що підвищує практичну значущість дослідження. Наукова новизна полягає у формуванні комплексного підходу до визначення ціни інноваційного бізнесу на основі поєднання макро-, галузевих та внутрішніх факторів, а також у розробці моделі, що враховує їх взаємодію в межах єдиної логіки формування вартості. Удосконалено механізм формування ціни через систематизацію інструментів зниження ризиків, розвитку раннього фінансування та підвищення прозорості оцінювання.

Висновки. Ціна інноваційного бізнесу у венчурній системі формується як результат взаємодії ринкових умов, галузевої специфіки та внутрішніх характеристик стартапу, при цьому ключове значення має потенціал масштабування та інвестиційні очікування. Динаміка венчурного фінансування визначає рівень оцінок стартапів через зміну доступності капіталу та інтенсивності конкуренції між інвесторами, що зумовлює циклічність їх вартості. Галузева структура інвестицій формує диференціацію оцінок залежно від технологічного напрямку, тоді як на мікрорівні вирішальними залишаються стадія розвитку бізнесу, технічна спроможність і якість команди.

Узгоджена дія зазначених чинників відображена у запропонованій моделі формування ціни інноваційного бізнесу, яка дозволяє інтегрувати їх у межах єдиної логіки оцінювання. Використання сценарного підходу підтверджує варіативність ціни залежно від поєднання факторів та демонструє її чутливість до змін інвестиційного середовища. Запропонований механізм удосконалення формування ціни забезпечує узгодження інституційних, ринкових і внутрішніх параметрів та може бути використаний для підвищення обґрунтованості оцінювання стартапів. Практична цінність результатів полягає у можливості застосування моделі та механізму для прийняття інвестиційних рішень, зниження ризиків і формування більш прозорого венчурного середовища.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з розробкою прикладних інструментів кількісної оцінки інноваційного бізнесу та адаптацією моделей до умов підвищеної невизначеності й цифровізації економіки.

Література

1. Перерва П. Г., Кобелева Т. О., Копиця А. О. Моделі оцінювання механізму управління підприємницькими структурами та стартап-проектами підприємств інтернет-торгівлі в умовах розвитку інноваційних цифрових технологій. *Агросвіт*. 2026. № 4. С. 51–58. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.4.51>.
2. Перерва П. Г., Кобелева Т. О., Шеін Є. С., Нечепоренко Д. А. Управління бізнес-процесами і стартап-студіями підприємств інтернет-торгівлі: оцінка конкурентоспроможності інновацій та інформаційного потенціалу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2026. № 3. С. 146–152. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.3.146>.
3. Kato A. I. Venture capital as a catalyst for innovation and economic growth in emerging economies: a systematic review and future research agenda. *Administrative Sciences*. 2025. Vol. 15, № 11. Article 405. DOI: <https://doi.org/10.3390/admsci15110405>.
4. Pantea S., Tkacik M. Venture capital and high-tech start-ups in Europe: a systematic review of the empirical evidence. *Venture Capital*. 2025. Vol. 27, № 4. P. 435–458. DOI: <https://doi.org/10.1080/13691066.2024.2315069>.
5. Al-Maadeed S. A., Mohamed N., Al-Kwafi O. S. From ivory towers to innovation hubs: a comprehensive review of entrepreneurial universities. *Journal of Asia Business Studies*. 2026. Vol. ahead-of-print. DOI: <https://doi.org/10.1108/JABS-07-2025-0402>.
6. Denysenko M., Yurynets Z., Yurynets R., Myshchysyn I. Development of corporate venture capital under the conditions of intensification of innovative activity. *Economics, Finance and Management Review*. 2023. № 2. С. 24–30. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2023-2-24-30>.
7. Han Y. Research on the influence mechanism of venture capital and enterprise green innovation. *Frontiers in Sustainable Development*. 2025. Vol. 5, № 5. P. 144–164. DOI: <https://doi.org/10.54691/14434n91>.
8. Скиба Г., Мазур Ю., Несходовський І. Венчурне фінансування як драйвер розвитку інноваційних підприємств у цифрову епоху: сучасні механізми та перспективи. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 4 (55). С. 262–268. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-36>.
9. Корнієнко О. Венчурний капітал як каталізатор інноваційного розвитку в Україні. *Економічний простір*. 2026. № 209. С. 98–103. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.209.98-103>.
10. Прокопенко Н. С., Тимошенко А. О., Щербатих Д. В., Ремига Ю. С. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємств сучасні підходи та моделі. *Актуальні питання економічних наук*.

2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17834729>

11. Кириченко О. Механізм венчурного фінансування проектів в управлінні інвестиційно-інноваційним забезпеченням підприємств сфери ІТ, бізнесу в умовах відновлювальної економіки. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 4 (80). С. 126–131. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-80-126-131>

12. Кудрявцева В. В., Борищак В. О. Проблемні питання та перспективи розвитку венчурного інвестування в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. Т. 1. № 3. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.1.61>

13. Прийдак Т., Лега О., Коблицький Д. Формування ціни на інноваційну продукцію: систематизація факторів впливу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 4 (13). С. 159–166. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.13-24>.

14. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Черноусов О. І., Шеїн Є. С. Собівартість, ціна і стійкість бізнесу: новий підхід до оцінки ризиків з урахуванням ESG-факторів. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Т. 2, № 2. С. 95–104. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(2\)-10S](https://doi.org/10.60022/2(2)-10S).

15. Домінування Defense Tech і нові єдинороги. Яким був український венчурний ринок у 2025-му та що прогнозують на 2026-й AIN UA. URL: <https://ain.ua/2026/01/29/dominuvannia-defense-tech-i-novi-jedynorogi-2025-prognoz-na-2026/> (дата звернення: 28.02.2026).

16. Startup Valuation Delta: H1 2025. Equidam. URL: <https://www.equidam.com/startup-valuation-delta-h1-2025/> (дата звернення: 28.02.2026).

17. Venture capital statistics. Growth Equity Interview Guide. URL: <https://growthequityinterviewguide.com/venture-capital/venture-capital-resources/venture-capital-statistics> (дата звернення: 28.02.2026).

18. Технологічний сектор повертається на рівень 2021-го AVentures Capital. Скільки інвестицій залучили українські стартапи. *Forbes Ukraine* URL: <https://forbes.ua/news/tekhnologichniy-sektor-povertaetsya-na-riven-2021-go-aventures-capital-skilki-investitsiy-zaluchili-ukrainski-startapi-03032025-27673> (дата звернення: 28.02.2026).

19. Падіння інвестицій в українські стартапи сповільнилося, з'явилися ознаки відновлення AVentures Capital. *Forbes Ukraine*. URL: <https://forbes.ua/news/padinnya-investitsiy-v-ukrainski-startapi-spovilnilosya-zyavilisya-oznaki-vidnovlennya-doslidzhennya-aventures-capital-04072024-22207> (дата звернення: 28.02.2026).

20. Лега О., Пешков А. Цінова стратегія і собівартість як інструменти зміцнення фінансово-економічної стійкості торговельних підприємств. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 2 (17). С. 332–338. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-54>.

References

1. Pererva, P. H., Kobieliava, T. O., & Kopytsia, A. O. (2026). Modeli otsiniuvannia mekhanizmu upravlinnia pidpriemnytskymy strukturamy ta startup-proiektamy pidpriemstv internet-torhivli v umovakh rozvytku innovatsiinykh tsyfrovyykh tekhnolohii [Models for evaluating the management mechanism of entrepreneurial structures and startup projects of e-commerce enterprises in the context of digital innovation development]. *Ahrosvit*, vol. 4, pp. 51–58. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.4.51>.

2. Pererva, P. H., Kobieliava, T. O., Shein, Ye. S., & Necheporenko, D. A. (2026). Upravlinnia biznes-protsesamy i startup-studiiamy pidpriemstv internet-torhivli: otsinka konkurentospromozhnosti innovatsii ta informatsiinoho potentsialu [Management of business processes and startup studios of e-commerce enterprises: assessment of innovation competitiveness and information potential]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 3, pp. 146–152. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.3.146>.

3. Kato, A. I. (2025). Venture capital as a catalyst for innovation and economic growth in emerging economies: a systematic review and future research agenda. *Administrative Sciences*, vol. 15, no. 11, article 405. DOI: <https://doi.org/10.3390/admsci15110405>.

4. Pantea, S., & Tkacik, M. (2025). Venture capital and high-tech start-ups in Europe: a systematic review of the empirical evidence. *Venture Capital*, vol. 27, no. 4, pp. 435–458. DOI: <https://doi.org/10.1080/13691066.2024.2315069>.

5. Al-Maadeed, S. A., Mohamed, N., & Al-Kwafi, O. S. (2026). From ivory towers to innovation hubs: a comprehensive review of entrepreneurial universities. *Journal of Asia Business Studies*, ahead-of-print. DOI: <https://doi.org/10.1108/JABS-07-2025-0402>.

6. Denysenko, M., Yurynets, Z., Yurynets, R., & Myshchyshyn, I. (2023). Development of corporate venture capital under the conditions of intensification of innovative activity. *Economics, Finance and Management Review*, no. 2, pp. 24–30. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2023-2-24-30>.

7. Han, Y. (2025). Research on the influence mechanism of venture capital and enterprise green innovation. *Frontiers in Sustainable Development*, vol. 5, no. 5, pp. 144–164. DOI: <https://doi.org/10.54691/14434n91>.

8. Skyba, H., Mazur, Yu., & Neskhodovskyi, I. (2025). Venchurne finansuvannia yak draiver rozvytku innovatsiinykh pidpriemstv u tsyfrovi epokhu: suchasni mekhanizmy ta perspektyvy [Venture financing as a driver of innovative enterprises development in the digital era: modern mechanisms and prospects]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 4 (55), pp. 262–268. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-36>.
9. Korniienko, O. (2026). Venchurnyi kapital yak katalizator innovatsiinoho rozvytku v Ukraini [Venture capital as a catalyst for innovative development in Ukraine]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 209, pp. 98–103. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.209.98-103>.
10. Prokopenko, N. S., Tymoshenko, A. O., Shcherbatykh, D. V., & Remyha, Yu. S. (2025). Finansove zabezpechennia innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv: suchasni pidkhody ta modeli [Financial support of innovative activity of enterprises: modern approaches and models]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, no. 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17834729>.
11. Kyrychenko, O. (2025). Mekhanizm venchurnoho finansuvannia proektiv v upravlinni investytsiino-innovatsiynym zabezpechenniam pidpriemstv sfery IT biznesu v umovakh vidnovliuvanoi ekonomiky [Mechanism of venture financing of projects in managing investment and innovation support of IT enterprises in a recovery economy]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*, no. 4 (80), pp. 126–131. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-80-126-131>.
12. Kudriavtseva, V. V., & Boryshchak, V. O. (2025). Problemni pytannia ta perspektyvy rozvytku venchurnoho investuvannia v Ukraini [Problematic issues and prospects for venture investment development in Ukraine]. *Analitychno-porivnialne pravoznnavstvo*, vol. 1, no. 3. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.1.61>.
13. Pryidak, T., Leha, O., & Koblytskyi, D. (2024). Formuvannia tsiny na innovatsiinu produktsiiu: systematyzatsiia faktoriv vplyvu [Pricing of innovative products: systematization of influencing factors]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 4 (13), pp. 159–166. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.13-24>.
14. Leha, O. V., Pryidak, T. B., Yaloveha, L. V., Chernousov, O. I., & Shein, Ye. S. (2025). Sobivartist, tsina i stiikist biznesu: novyi pidkhid do otsinky ryzykiv z urakhuvanniam ESG-faktoriv [Cost, price and business sustainability: a new approach to risk assessment considering ESG factors]. *Aktualni problemy staloho rozvytku*, vol. 2, no. 2, pp. 95–104. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(2\)-10S](https://doi.org/10.60022/2(2)-10S).
15. Dominuvannia Defense Tech i novi yedynorohy. Yakym buv ukraïnskyi venchurnyi rynok u 2025-mu ta shcho prohnzuiut na 2026-y [Dominance of Defense Tech and new unicorns. Ukrainian venture market in 2025 and forecasts for 2026]. (2026). AIN.UA. Available at: <https://ain.ua/2026/01/29/dominuvannia-defense-tech-i-novi-jedynorogi-2025-prognoz-na-2026/> (accessed February 28, 2026).
16. Startup Valuation Delta: H1 2025. (2025). Equidam. Available at: <https://www.equidam.com/startup-valuation-delta-h1-2025/> (accessed February 28, 2026).
17. Venture capital statistics. (n.d.). Growth Equity Interview Guide. Available at: <https://growthequityinterviewguide.com/venture-capital/venture-capital-resources/venture-capital-statistics> (accessed February 28, 2026).
18. Tekhnolohichniy sektor povertaietsia na riven 2021-ho. Skilky investytsii zaluchyly ukraïnski startapy [Technology sector returns to 2021 level. How much investment Ukrainian startups attracted]. (2025). *Forbes Ukraine*. Available at: <https://forbes.ua/news/tekhnologichniy-sektor-povertaetsya-na-riven-2021-go-aventures-capital-skilki-investitsiy-zaluchili-ukraïnski-startapi-03032025-27673> (accessed February 28, 2026).
19. Padinnia investytsii v ukraïnski startapy spovilnylosia, ziiavylisia oznaky vidnovlennia [Decline in investments in Ukrainian startups slowed down, signs of recovery appeared]. (2024). *Forbes Ukraine*. Available at: <https://forbes.ua/news/padinnya-investitsiy-v-ukraïnski-startapi-spoivilnylosya-zyavylisya-oznaki-vidnovlennya-doslidzhennya-aventures-capital-04072024-22207> (accessed February 28, 2026).
20. Leha, O., & Peshkov, A. (2025). Tsinova stratehiia i sobivartist yak instrumenty zmitsnennia finansovo-ekonomichnoi stiikosti torhovelnykh pidpriemstv [Pricing strategy and cost as tools for strengthening financial and economic sustainability of trade enterprises]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 2 (17), pp. 332–338. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-54>.

Отримано: 01.03.2026

Прийнято до публікації: 31.03.2026

Опубліковано: 15.04.2026